

Πρόσβαση σε Εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις

Απρίλιος 2022

Ομιλήτριες

Antigoni Tsirou
Director, Tax
Pharma Industry Co-Lead
T: 694 047 8795
E: antigoni.tsirou@pwc.com

Matina Mykoniati
Manager, Tax
T: 694 043 4905
E: matina.mykoniati@pwc.com

Αναπτυξιακός Νόμος Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη

Σκοπός και βελτιώσεις του Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022

Σκοπός

Σκοπός του νέου Νόμου είναι να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο στην στήριξη όλων των κλάδων των επιχειρήσεων με τη χορήγηση κινήτρων σε στοχευμένες δραστηριότητες προκειμένου να επιτευχθούν **ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων**, η **πράσινη μετάβαση**, η **δημιουργία οικονομιών κλίμακας**, η **στήριξη καινοτόμων επενδύσεων και όσων επιδιώκουν την εισαγωγή νέων τεχνολογιών της «Βιομηχανίας 4.0»**, της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης, η **ενίσχυση της απασχόλησης με εξειδικευμένο προσωπικό**, η **στήριξη της νέας επιχειρηματικότητας**, η **ενίσχυση λιγότερο ευνοημένων περιοχών της χώρας και περιοχών που εντάσσονται στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ)**, η περαιτέρω **ενίσχυση του τουρισμού** και η **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας**.

Στο νέο Νόμο, εξειδικεύονται τα είδη, το περιεχόμενο και ο τρόπος καταβολής των προβλεπόμενων ενισχύσεων, οι εντάσεις και τα ύψη αυτών, τα ανώτατα ποσά των ενισχύσεων καθώς και προσδιορίζονται οι αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης.

Βελτιώσεις

Οι ρυθμίσεις του νέου Νόμου έρχονται να επιταχύνουν τις διαδικασίες υποβολής, αξιολόγησης, έγκρισης, ελέγχου και πιστοποίησης των επενδυτικών σχεδίων που θα υπαχθούν στα καθεστώτα του νόμου.

Οι προκηρύξεις καθεστώτων έχουν σταθερό ετήσιο κύκλο για όλα τα έτη. Στην περίπτωση της **άμεσης αξιολόγησης**, η προκήρυξη γίνεται άπαξ ετησίως. Στην περίπτωση της **συγκριτικής αξιολόγησης**, οι προκηρύξεις κάθε καθεστώτος γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατ' έτος με διάρκεια ισχύος κάθε προκήρυξης τους τρεις (3) μήνες χωρίς τη δυνατότητα χορήγησης παράτασης.

Αντίστοιχα ορίζονται συγκεκριμένα περιθώρια ως προς τους χρόνους αξιολόγησης των αιτήσεων ανάλογα με τη μέθοδο αξιολόγησης (45 ημέρες για τη συγκριτική αξιολόγηση και 30 ημέρες για την άμεση αξιολόγηση).

Δικαιούχοι, Ελάχιστο ύψος Επενδυτικών Σχεδίων, Ιδ. Συμμετοχή

Δικαιούχοι

Οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- ✓ Εμπορική εταιρεία,
- ✓ Συνεταιρισμός,
- ✓ Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ομ.Π.) Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),
- ✓ Υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,
- ✓ Κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,
- ✓ Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.
- ✓ Ατομικές επιχειρήσεις με ανώτατο επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου ποσού 200.000 € μόνο για το καθεστώς «Αγροδιατροφή - πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων - αλιεία & υδατοκαλλιέργεια»

Ελάχιστο ύψος Επενδυτικών Σχεδίων

Για την υπαγωγή στα καθεστώτα του παρόντος, απαιτείται η ύπαρξη ελάχιστου ύψους επιλέξιμου κόστους επενδυτικού σχεδίου (δηλ. του συνολικού ποσού που προκύπτει από το άθροισμα των επιλέξιμων δαπανών), το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, και συγκεκριμένα στο:

- ✓ 1.000.000 ευρώ για μεγάλες επιχειρήσεις
- ✓ 500.000 ευρώ για μεσαίες επιχειρήσεις
- ✓ 250.000 ευρώ για μικρές επιχειρήσεις
- ✓ 100.000 ευρώ για πολύ μικρές επιχειρήσεις
- ✓ 50.000 ευρώ για Κοιν.Σ.Επ., ΑΣ, Ομ.Π., ΟΠ, ΑΕΣ

Χρηματοδοτικό Σχήμα Επενδυτικών Σχεδίων

Η οικονομική συμμετοχή κάθε φορέα μπορεί να καλύπτεται είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το 25% του ενισχυόμενου κόστους αυτού δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή

Μη Ενισχυόμενοι Κλάδοι (ενδεικτικοί)

Τομείς

Χάλυβας

Άνθρακας

Συνθετικές ίνες

Χονδρικό εμπόριο (με εξαιρέσεις)

Λιανικό εμπόριο

Τομείς

Υγεία (κοινωνική μέριμνα)

Κατασκευές

Μεταφορές (με εξαιρέσεις)

Ναυπηγεία

Παραγωγή, Διανομή & Υποδομών
Ενέργειας (με εξαιρέσεις)

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορεί να προκηρυχθεί, κατ' εξαίρεση, καθεστώς στον τομέα της ναυπηγίας, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Καθεστώτα Ενίσχυσης (1/2)

Προβλέπονται δεκατρία (13) καθεστώτα ενίσχυσης τα οποία προκηρύσσονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

Ειδικό Καθεστώς	Μέθοδος Αξιολόγησης
Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων	Άμεση Αξιολόγηση
Πράσινη μετάβαση – Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων	Άμεση Αξιολόγηση
Νέο Επιχειρείν	Συγκριτική αξιολόγηση
Καθεστώς Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης	Άμεση Αξιολόγηση
Έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία	Άμεση Αξιολόγηση
Αγροδιατροφή – πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων – αλιεία & υδατοκαλλιέργεια	Συγκριτική αξιολόγηση
Μεταποίηση – Εφοδιαστική αλυσίδα	Συγκριτική αξιολόγηση
Επιχειρηματική εξωστρέφεια	Συγκριτική αξιολόγηση
Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων	Συγκριτική αξιολόγηση
Εναλλακτικές μορφές τουρισμού	Συγκριτική αξιολόγηση
Μεγάλες επενδύσεις	Άμεση Αξιολόγηση
Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας	Άμεση Αξιολόγηση
Επιχειρηματικότητα 360°	Συγκριτική αξιολόγηση

Είδη Ενίσχυσης

Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του νόμου, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- ✓ Φορολογική απαλλαγή
- ✓ **Επιχορήγηση (προβλέπεται για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων – Ροδόπη, Έβρος, Ξάνθη και περιοχές απολιγνιτοποίησης)**
- ✓ Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
- ✓ Επιδότηση του κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης
- ✓ Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου μόνο για το καθεστώς Νέο Επιχειρείν

Ένταση Ενισχύσεων

Οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων για τις αρχικές επενδύσεις περιφερειακού χαρακτήρα καθορίζονται από τον ισχύοντα Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) για την περίοδο 2022-2027 ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης καθώς και τα προβλεπόμενα του νόμου.

Για τα επενδυτικά σχέδια που δεν παρουσιάζουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες παρέχονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Γ.Α.Κ. 651/2014 και τα προβλεπόμενα του νόμου.

Μέγεθος Επιχείρησης

Μέγεθος	Αρ. Απασχολούμενων	Κύκλος Εργασιών (€)	Ετήσιος Ισολογισμός (€)
Μικρή	<50	< 10 εκ.	< 10 εκ.
Μεσαία	<250	και < 50 εκ.	ή < 43 εκ.
Μεγάλη	>250	> 50 εκ.	> 43 εκ.

Οι περιφερειακές ενισχύσεις είναι η πιο κοινή μορφή κρατικής ενίσχυσης στην Ελλάδα, καθώς οι περισσότερες περιφέρειες δικαιούνται ενίσχυση, βάσει του ισχύοντα χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων

Οι περιφερειακές ενισχύσεις υπολογίζονται με βάση τις εντάσεις ενίσχυσης του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, με την επιφύλαξη ενός απόλυτου μέγιστου

Μέθοδος υπολογισμού για τη μέγιστη κρατική ενίσχυση

Μέγιστο ποσό ενίσχυσης = $R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$

- R η μέγιστη ένταση ενίσχυσης που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περιοχή, η οποία έχει καθοριστεί στον εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων
- A είναι το πρώτο μέρος των επιλέξιμων δαπανών μέχρι €50 εκ.
- B είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών μεταξύ €50 και €100 εκ.
- C είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών άνω των €100 εκ.

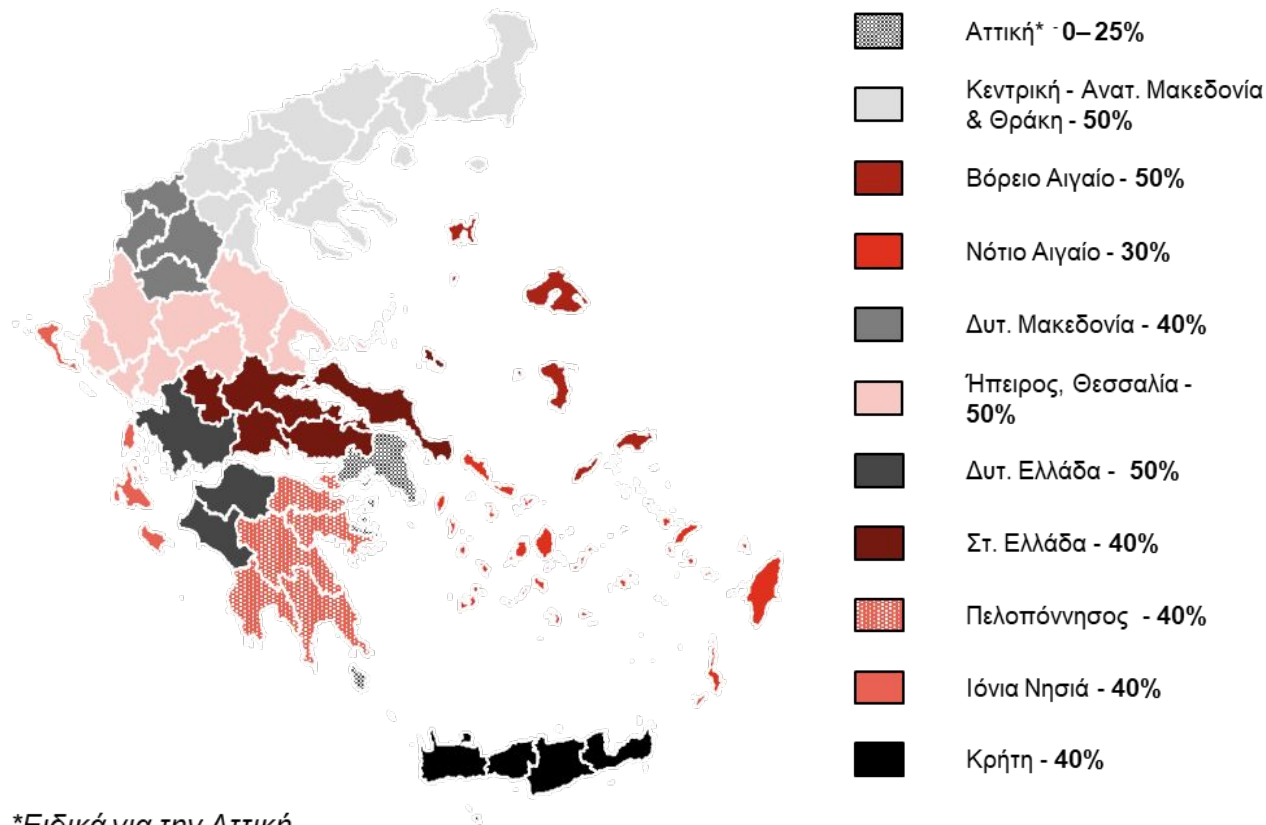
Παράδειγμα

Για μία επένδυση €80 εκ. μεγάλης εταιρείας στην Ανατολική Αττική, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης υπολογίζεται ως εξής:

$$25\% \times (50 + 0.5 \times (30) + 0) = \text{€}16.25 \text{ εκ.}$$

¹Ένταση ενίσχυσης που ισχύει για μεγάλες επιχειρήσεις. Οι μεσαίες επιχειρήσεις λαμβάνουν επιπλέον 10%, οι μικρές επιχειρήσεις λαμβάνουν επιπλέον 20%. Επίσης προβλέπονται και ανώτατα ποσοστά ενίσχυσης στον Αναπτυξιακό Νόμο.

Ένταση Ενίσχυσης Ανα Περιφέρεια*

*Ειδικά για την Αττική

- 0% για Κεντρικό, Βόρειο & Νότιο Τομέα Αθηνών
- 15% για Δυτικό Τομέα Αθηνών
- 25% για Πειραιά & Νήσους, Δυτική & Ανατολική Αττική

Καθεστώς Επιχειρηματικής Εξωστρέφειας

Επιχειρηματική Εξωστρέφεια

Σκοπός

Σκοπός είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων που στοχεύουν στη διεύρυνση σε νέες αγορές του εξωτερικού με την εξαγωγή των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Υπάγονται τα επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας (με κάποιες εξαιρέσεις) τα οποία αναπτύσσουν επιχειρηματική εξωστρέφεια και εξαγωγικές δραστηριότητες σε ποσοστό που προσδιορίζεται με απόφαση προκήρυξης

Ενισχύονται τόσο επενδυτικά σχέδια

- ✓ που έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, όσο και
- ✓ μη ολοκληρωμένο για συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών.

Επιχειρηματική Εξωστρέφεια

Για τα επενδυτικά σχέδια που παρουσιάζουν **ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης** ενισχύονται για τις προβλεπόμενες επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων καθώς και συμπληρωματικά για :

- ✓ δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ,
- ✓ δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση,
- ✓ δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.

Για τα επενδυτικά σχέδια **μη ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης** οι επιλέξιμες δαπάνες είναι:

- ✓ δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με τον Γ.Α.Κ,
- ✓ δαπάνες για εργαζόμενους σε μειονεκτική θέση και με αναπηρία,
- ✓ δαπάνες ενισχύσεων προς ΜμΕ,
- ✓ οποιαδήποτε από τις ανωτέρω συμπληρωματικές δαπάνες.

Προβλεπόμενα Είδη Ενισχύσεων ανά μέγεθος επιχείρησης

Μικρές, πολύ μικρές

Φοροαπαλλαγή: 100% ΧΠΕ

Leasing: 100% ΧΠΕ

Μισθολογικό Κόστος: 100% ΧΠΕ

Επιχορήγηση: 80% ΧΠΕ

Μεσαίες, μεγάλες

Φοροαπαλλαγή: 80% ΧΠΕ

Leasing: 80% ΧΠΕ

Μισθολογικό Κόστος: 80% ΧΠΕ

Σημείωση: Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η ενίσχυση ανέρχεται στο 100% ΧΠΕ

Καθεστώς Ευρωπαϊκές Αλυσίδες Αξίας

Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στους κλάδους που αποτελούν ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας, προκειμένου να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας, να βελτιώνεται η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, να καθίσταται αποτελεσματικός ο συντονισμός της προμηθευτικής αλυσίδας και να διαμορφώνονται όροι ενίσχυσης της εξωστρέφειας.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Υπάγονται τα επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας (με κάποιες εξαιρέσεις) που εμπίπτουν στα πεδία των ευρωπαϊκών στρατηγικών αλυσίδων αξίας (μικροηλεκτρονική, υπολογιστές υψηλής απόδοσης, συσσωρευτές, διασυνδεδεμένα και αυτόνομα οχήματα, κυβερνοασφάλεια, προσωποποιημένη ιατρική και υγεία, βιομηχανία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, υδρογόνο, διαδίκτυο των πραγμάτων).

Ενισχύονται τόσο επενδυτικά σχέδια

- ✓ που έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, όσο και
- ✓ μη ολοκληρωμένο για συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών.

Προβλεπόμενα Είδη Ενισχύσεων ανά μέγεθος επιχείρησης

Μικρές, πολύ μικρές

Φοροαπαλλαγή: 100% ΧΠΕ

Leasing: 100% ΧΠΕ

Μισθολογικό Κόστος 100% ΧΠΕ

Επιχορήγηση: 80% ΧΠΕ

Μεσαίες, μεγάλες

Φοροαπαλλαγή: 80% ΧΠΕ

Leasing: 80% ΧΠΕ

Μισθολογικό Κόστος: 80% ΧΠΕ

Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας

Για επενδυτικά σχέδια που παρουσιάζουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης ενισχύονται για τις προβλεπόμενες επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων καθώς και συμπληρωματικά για:

- ✓ δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ,
- ✓ δαπάνες που αφορούν στην καινοτομία στις ΜμΕ,
- ✓ δαπάνες διαδικαστικής και οργανωτικής καινοτομίας (ΜμΕ, Μεγάλες)
- ✓ δαπάνες μέτρων ενεργειακής απόδοσης,
- ✓ δαπάνες για συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε.,
- ✓ δαπάνες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,
- ✓ δαπάνες εγκατάστασης αποδ. συστημάτων τηλεθέρμανσης & τηλεψύξης,
- ✓ δαπάνες ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων,
- ✓ δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης και
- ✓ δαπάνες πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και με αναπηρία.

Για επενδυτικά σχέδια μη ολοκληρωμένου χαρακτήρα, επιλέξιμες δαπάνες είναι::

- ✓ δαπάνες για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία,
- ✓ δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος,
- ✓ δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με τον Γ.Α.Κ.,
- ✓ δαπάνες για εργαζόμενους σε μειονεκτική θέση και με αναπηρία
- ✓ δαπάνες ενισχύσεων προς ΜμΕ
- ✓ οποιαδήποτε από τις ανωτέρω συμπληρωματικές δαπάνες

Σημείωση: Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η ενίσχυση ανέρχεται στο 100% ΧΠΕ

Καθεστώτα Επιχειρηματικής Εξωστρέφειας & Ευρωπαϊκές Αλυσίδες Αξίας

Περιφερειακές Ενισχύσεις

Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού

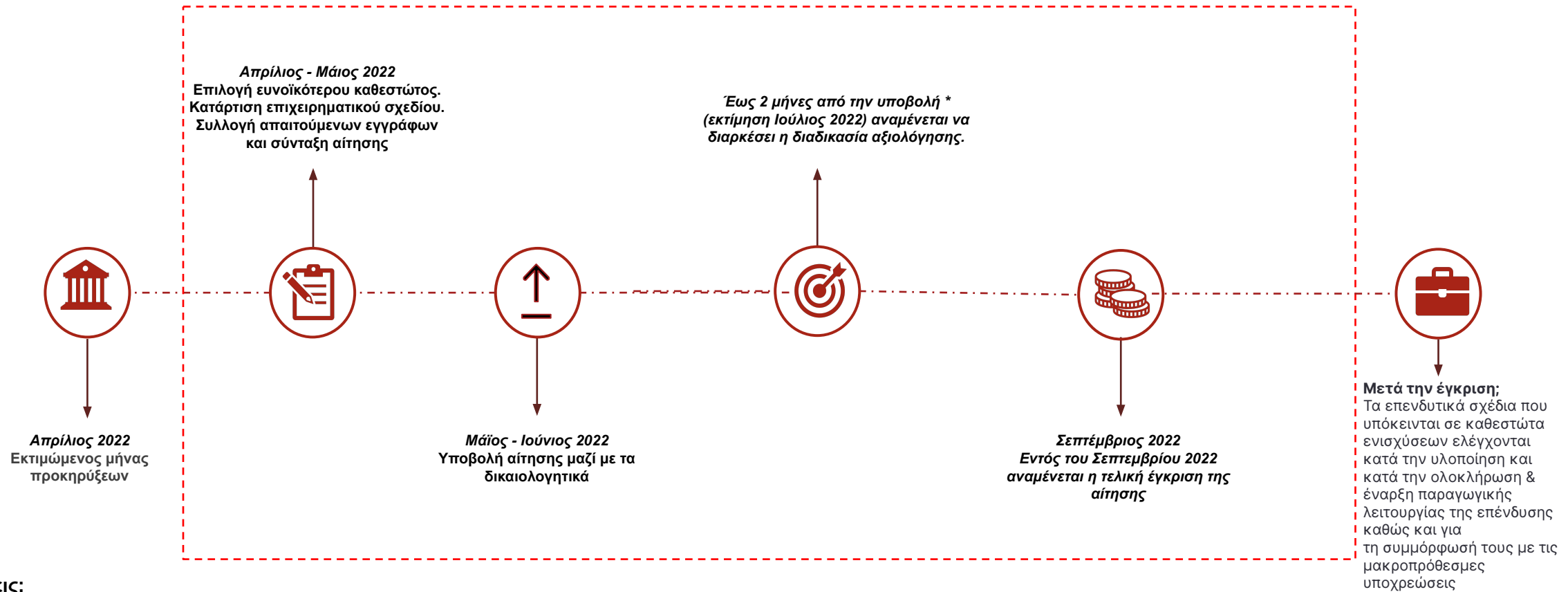
- Κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων (υπάρχει περιορισμός ανώτατου ποσοστού που διακυμαίνεται μεταξύ 45% και 80%).
- Αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού των παγίων μιας επιχείρησης υπό προϋποθέσεις.
- Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων εσωτερικής μετακίνησης.
- Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
- Εκσυγχρονισμός ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού

- Μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.
- Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Μισθολογικό Κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τα ανωτέρω.

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων

Επισημάνσεις:

Διάρκεια αξιολόγησης Α) 45 ημέρες από τη λήξη του καθεστώτος ενίσχυσης για τη συγκριτική αξιολόγηση και Β) 30 ημέρες για την άμεση αξιολόγηση. Σε περίπτωση υπέρβασης του παραπάνω ορίου, η αξιολόγηση ανατίθεται σε ορκωτό ελεγκτή ο οποίος πρέπει να ολοκληρώσει τη σχετική διαδικασία το αργότερο εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ανάθεση.

Παύση αξιολόγησης: Σύμφωνα με το Νόμο, εντός του Αυγούστου αναστέλλονται οι προαναφερόμενες προθεσμίες.

2

Άλλες Πηγές Χρηματοδότησης

Ταμείο Ανάκαμψης - Οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν δάνεια χαμηλού επιτοκίου ύψους 12,7 δισ. Ευρώ (1/3)

Γενική Επισκόπηση

Πυλώνες

Πράσινη Μετάβαση

Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Εξωστρέφεια

Καινοτομία – Έρευνα & Ανάπτυξη

Ανάπτυξη Οικονομιών Κλίμακας

Βασικές Αρχές

Χρηματοδότηση RRF έως και 50% του επιλέξιμου επενδυτικού προϋπολογισμού – το υπόλοιπο καλύπτεται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές

Το επιτόκιο RRF έως και 0,35% υπόκειται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Ωριμότητα έως 15 χρόνια με 2-3 χρόνια περίοδο χάριτος

Έγκριση βάσει τραπεζικής ικανότητας και συμμόρφωσης με τις αρχές RRF (λειτουργικές και περιβαλλοντικές) και τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων

Βασικά ενδιαφερόμενα μέρη

Εμπορικές Τράπεζες και Διεθνή Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα Ιδρυμάτων είναι υπεύθυνοι για την επιλογή και συγχρηματοδότηση έργων μαζί με το RRF

Χρηματοδότηση RRF έως και 50% του επιλέξιμου επενδυτικού προϋπολογισμού

Ο επενδυτής προτείνει το επενδυτικό έργο και κάνει αίτηση για χρηματοδότηση

Ο ανεξάρτητος ελεγκτής εξετάζει τη συμμόρφωση με τους κανόνες RRF και τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Ταμείο Ανάκαμψης - Οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν δάνεια χαμηλού επιτοκίου ύψους 12,7 δισ. Ευρώ (2/3)

Γενική Επισκόπηση

Πυλώνας	Κατηγορίες Επενδύσεων	Κριτήρια ανά Πυλώνα
Εξωστρέφεια	✓ Εξαγωγική δραστηριότητα (ελαιόλαδο, τυροκομεία, ιχθυοκαλλιέργειες, άλλες) ✓ Τουριστικές επενδύσεις	✓ Μέσος όρος υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή τουλάχιστον στο 15% του κύκλου εργασιών (οικονομικά στοιχεία τριετίας) ✓ Ελάχιστος προϋπολογισμός εξαγωγών του ΕΣ τουλάχιστον στο 15% των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του ΕΣ (μελέτη βιωσιμότητας) ✓ Για τον τουρισμό, οι τουριστικές επενδύσεις πρέπει να αφορούν σύνθετα τουριστικά καταλύματα ή συγκροτήματα τουριστικών κατοικιών που περιλαμβάνουν τουλάχιστον 5 ανεξάρτητες τουριστικές κατοικίες.
Πυλώνας	Ύψος δανείου	
Εξωστρέφεια*	Ποσοστό Προϋπολογισμού επενδύσεων εξωστρέφειας	15%30%45%
	Ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του ΕΣ	30%40%50%

¹ Ειδικά για τις περιπτώσεις τουριστικών επενδύσεων, σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και συγκροτημάτων τουριστικών κατοικιών η ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται αυτοτελώς στο 40% ανεξαρτήτως οικονομικών στοιχείων του επενδυτή ή προβλέψεων εσόδων του επενδυτικού σχεδίου.

Η χρηματοδότηση για εξωστρέφεια πρέπει να αποτελείται από:

- ✓ 50% μέγιστη χρηματοδότηση με δάνειο ΤΑΑ
- ✓ 30% ελάχιστη χρηματοδότηση με δάνειο συγχρηματοδότησης
- ✓ 20% ελάχιστη ιδιωτική συμμετοχή από τον φορέα της επένδυσης

Ταμείο Ανάκαμψης - Οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν δάνεια χαμηλού επιτοκίου ύψους 12,7 δισ. Ευρώ (3/3)

Γενική Επισκόπηση

Επιλέξιμες Δαπάνες

- ✓ Αγορά, χρήση (αποσβέσεις / μισθώσεις) και διαμόρφωση γηπέδων
 - ✓ Αγορά / κατασκευή και χρήση κτιρίων (αποσβέσεις / μισθώσεις)
 - ✓ Αγορά / κατασκευή και χρήση εξοπλισμού (αποσβέσεις / μισθώσεις)
 - ✓ Αγορά και χρήση οχημάτων (αποσβέσεις / μισθώσεις)
 - ✓ Αγορά / κατασκευή και χρήση άυλων παγίων (αποσβέσεις / συνδρομές)
 - ✓ Μισθοδοσία συνδεδεμένη με το επενδυτικό σχέδιο
 - ✓ Μετακινήσεις / εξοδολόγια
 - ✓ Υπηρεσίες τρίτων
 - ✓ Αναλώσιμα
 - ✓ Λειτουργικά έξοδα (επικοινωνία, ενέργεια, συντήρηση, μισθώματα, έξοδα διοίκησης, ασφάλιση κ.λπ.)
 - ✓ Κόστος κεφαλαίων
 - ✓ Κεφάλαιο κίνησης (δαπάνες λειτουργίας, δαπάνες σχετικές με το συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης, ΦΠΑ, κ.λπ.)
 - ✓ Δαπάνες προώθησης και επικοινωνίας – Marketing
-
- ✓ **Η αγορά γηπέδου πρέπει να αφορά το επενδυτικό σχέδιο και να μην ξεπερνάει το 30% των επιλέξιμων δαπανών του, αλλιώς δεν είναι επιλέξιμη.**
 - ✓ **Το κεφάλαιο κίνησης και οι δαπάνες προώθησης και επικοινωνίας δεν μπορούν αθροιστικά να ξεπερνούν το 30% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.**

Οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν επίσης ενισχύσεις από:

Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα-Καινοτομία», ΕΣΠΑ 2021 - 2027 Δημόσια Δαπάνη 4.117.370.989 €

Προτεραιότητα του προγράμματος είναι **ο Καινοτόμος και Έξυπνος οικονομικός μετασχηματισμός για την εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητα**, η βιομηχανία 4.0, τα Clusters των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η βελτίωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων (ενδο-επιχειρησιακή κατάρτιση), η ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της καινοτομικής επιχειρηματικότητας.

Νόμος Στρατηγικών Επενδύσεων (4864/2021)

Το πλαίσιο των Στρατηγικών Επενδύσεων, αξιοποιείται για την υποστήριξη επενδύσεων μεγάλης κλίμακας και αφορά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, **την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα**, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον καθολικό σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών

Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Προβλέπεται πληθώρα ενισχύσεων μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων τόσο για startups, όσο και για Μικρομεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις με εξαγωγικό χαρακτήρα και με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τη καινοτομία. Ενδεικτικά κάποια από αυτά είναι: Horizon Europe, EU Life Programme, Invest International, EIC, Innovation Fund, etc,

Ευχαριστούμε πολύ

This document is of general content on matters of interest only as presented at ExportReady Event by SEV and does not constitute professional advice. No one should act upon the information contained in this presentation without obtaining specific professional advice

© 2022 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. “PwC” refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm’s professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.